

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Martiny Küchlerové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **Správa železnic, státní organizace**, sídlem Dlážďená 1003/7, Praha, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, sídlem Kpt. Jaroše 7, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 8. 1. 2013, č. j. 151/2012-130-SPR/2, o nesouhlasu Krajského soudu v Brně ze dne 4. 3. 2025 s postoupením věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 31 A 9/2025,

### t a k t o :

Soudem **m í s t n ě p ř í s l u š n ý m** k projednání a rozhodnutí věci, vedené nyní u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 31 A 9/2025, je Městský soud v Praze.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 8. 8. 2024 domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 8. 1. 2013, č. j. 151/2012-130-SPR/2, kterým Ministerstvo dopravy jako tehdy příslušný správní orgán dílem změnilo a ve zbytku potvrdilo rozhodnutí Drážního úřadu ze dne 10. 9. 2012, č. j. DUCR-46093/12/Kj. Posledně uvedeným rozhodnutím Drážní úřad změnil prohlášení o dráze celostátní a regionální platné na období 2011/2012 a také změnil text informačního sdělení žalobkyně zveřejněný v Převpravním a tarifním věstníku.

[2] Žalobkyně se proti rozhodnutí Ministerstva dopravy bránila řadu let u civilních soudů. Před civilními soudy bylo nakonec řízení o její žalobě zastaveno a žalobkyně byla poučena, aby podala žalobu ve správním soudnictví, jak nyní učinila. Po usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2024, sp. zn. II. ÚS 2816/24, není pochyb, že jsou v tomto sporu věcně příslušné soudy ve správním soudnictví.

[3] Městský soud svým usnesením ze dne 6. 2. 2025, č. j. 18 A 53/2024-43, postoupil věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Městský soud v usnesení přdestřel vývoj dané věci i právní úpravy, která dopadala a dopadá na posuzovanou věc stran kompetentních správních orgánů, které mohou problematiku prohlášení o dráze posuzovat – to vše ve vazbě na určení místní příslušnosti soudů ve správním soudnictví.

[4] Městský soud nejprve zdůraznil, že v dané věci působnost Drážního úřadu a také Ministerstva dopravy přešla na Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře, resp. jeho předsedu, a posléze od počátku roku 2024 přešla na žalovaného, tedy Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, resp. jeho předsedu. V dané věci drážní správní úřady obou stupňů rozhodovaly ve věci změny prohlášení o dráze dle § 34g odst. 3 zákona č. 266/1994 Sb. o drahách, ve znění rozhodném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, dle něhož mohly autoritativně z pozice správních orgánů měnit text prohlášení o dráze. Tato právní úprava později naznačila změn pro rozpor s právem Evropské unie. S účinností od 1. 4. 2017 státní správu ve věcech drah vykonávaly drážní správní úřady, kterými byly Ministerstvo dopravy a Drážní úřad a dále i Drážní inspekce a Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře. Od tohoto momentu se státní správa ve věcech drah štěpila, a to podle pravomocí specifikovaných v konkrétních ustanoveních zákona o drahách, resp. zákona č. 320/2016 Sb., o Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, který nabyl účinnosti dne 1. 4. 2017.

[5] Zákodárce tak změnil původní koncepci přezkumu prohlášení o dráze. Zejména vytvořil nový úřad, který převzal část pravomocí drážních správních úřadů. Pokud by původní rozhodnutí Ministerstva dopravy, jak je specifikováno shora, bylo zrušeno, v době po 1. 7. 2014 by o věci znovu rozhodoval již k tomu v té době kompetentní správní orgán – Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře a ten by byl následně i žalovaným v řízení před soudem podle § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). S účinností od 1. 1. 2024 zákonodárce zrušil ale i Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře a stanovil, že působnost tohoto úřadu vymezená zvláštními zákony přechází na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže [čl. X odst. 2 zákona č. 464/2023 Sb., kterým se mění a ruší některé zákony v souvislosti se zrušením Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „zákon č. 464/2023 Sb.“)]. Výlučná působnost na úseku regulace železniční dopravy, která před koncem roku 2023 náležela Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, následně od 1. 1. 2024 přešla na žalovaného (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže).

[6] V návaznosti na výše uvedené městský soud dále uvedl, že při posuzování místní příslušnosti vyšel z obecné právní úpravy soudního řádu správního. Dodal, že posuzováním místní příslušnosti se opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, který ve svém rozsudku ze dne 23. 4. 2024, č. j. 10 As 59/2024-45, mj. připomněl, že i ve správním soudnictví platí obecná právní zásada *perpetuatio fori*. Žalobkyně podala žalobu ke správnímu soudu až 8. 8. 2024, tedy v době, kdy zde již nebyl Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře a Ministerstvo dopravy (Drážní úřad) již v této věci nemělo svou původní působnost. Proto se od jejich sídel v Praze nemohla odvíjet místní příslušnost městského soudu. Vzhledem k tomu, že správní orgán, který vydal napadené rozhodnutí, již v této oblasti nevykonává působnost, jelikož působnost přešla na jiný orgán, a s ohledem na to, že tento jiný správní orgán před podáním žaloby zanikl, a sídlo tedy vůbec nemá, neposkytuje prostý gramatický výklad § 7 odst. 2 s. ř. s. odpověď na otázku, který soud je k projednání shora uvedené žaloby místně příslušný. V souladu s čl. X odst. 2 zákona č. 464/2023 Sb. je dle názoru městského soudu třeba aplikovat právní fikci a za orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni považovat žalovaného (ke dni podání žaloby ve správním soudnictví).

[7] Krajský soud podle § 7 odst. 6 věty druhé s. ř. s. předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o místní příslušnosti, neboť s názorem městského soudu nesouhlasí.

pokračování

[8] Krajský soud nespороval, že působnost Drážního úřadu a Ministerstva dopravy, na jejímž základě byla vydána napadená rozhodnutí, přešla nejprve na Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře a následně s účinností od 1. 1. 2024 na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který je v dané věci žalovaným. Dále ale nesouhlasil s výkladem § 7 odst. 2 s. ř. s., který provedl městský soud.

[9] Krajský soud zdůraznil, že § 7 odst. 2 s. ř. s. spojuje místní příslušnost soudu výlučně se sídlem správního orgánu, který vydal rozhodnutí v prvním stupni. Pro posouzení místní příslušnosti tak není vůbec relevantní, zda tento správní orgán od vydání rozhodnutí nadále existuje, nebo zda zanikl nebo zda jeho působnost přešla na orgán jiný. Dále uvedl, že z řady rozhodnutí, které Nejvyšší správní soud k otázce určování místní příslušnosti vydal, plyne, že na její posouzení nemá vliv, kdo je v dané věci žalovaným a jaké je jeho sídlo.

[10] Krajský soud proto uvedl, že ke dni 8. 8. 2024 (datum zahájení řízení o žalobě) stále platilo, že rozhodnutí v prvním stupni vydal Drážní úřad se sídlem v Praze. Přechod působnosti (ke kterému v mezidobí došlo) ani případný zánik Drážního úřadu (ke kterému nedošlo) nemůže mít dle názoru krajského soudu za následek jiné posouzení místní příslušnosti, neboť § 7 odst. 2 s. ř. s. s takovým postupem nepočítá. Změny v působnosti u správních orgánů, k nimž dojde v době od vydání správního rozhodnutí do podání žaloby, se mohou projevit v osobě žalovaného (§ 69 s. ř. s. s tím výslovně počítá), ale nikoliv při posuzování místní příslušnosti soudu. Sama skutečnost, že ke dni zahájení řízení byl žalovaným Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, tudíž nijak neodůvodňuje, aby byla místní příslušnost soudu posouzena podle jeho sídla.

[11] Krajský soud připomněl, že městský soud své závěry opíral o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2024, č. j. 10 As 59/2024-45. V něm Nejvyšší správní soud posuzoval situaci, kdy rozhodnutí v prvním stupni vydal Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře a žaloba ve správním soudnictví byla podána dne 5. 1. 2024, tedy po jeho zániku. Nejvyšší správní soud zde dospěl k závěru, že místní příslušnost soudu se zde odvíjí od sídla nástupce Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, kterým je žalovaný. Krajský soud však k uvedenému rozsudku Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že jeho závěry jsou založeny na analogické aplikaci § 69 s. ř. s. při určování místní příslušnosti, aniž by Nejvyšší správní soud vysvětlil, proč k této analogii přistoupil. Jinými slovy, proč Nejvyšší správní soud považoval normu v § 7 odst. 2 s. ř. s. za tolik nedokonalou, že ji bez užití § 69 s. ř. s. nelze vyložit.

[12] Krajský soud navrhl, aby s ohledem na skutkové odlišnosti (Drážní úřad nezanikl) se výše uvedený rozsudek desátého senátu Nejvyššího správního soudu neaplikoval, nebo aby došlo k předložení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu s tím, že tento závěr je v rozporu s dosavadní judikaturou tohoto soudu.

[13] Podle § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[14] Dle čl. X odst. 1 zákona č. 464/2023 Sb. *Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) se zrušuje.*

[15] Dle čl. X odst. 2 zákona č. 464/2023 Sb. *působnost Úřadu stanovená zvláštními zákony přechází na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, včetně působnosti správce kapitoly podle rozpočtových pravidel.*

[16] Dle čl. X odst. 10 zákona č. 464/2023 Sb. *správní řízení a další postupy, zahájené Úřadem v oblasti jeho působnosti a přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nedokončené, dokončí Úřad pro ochranu hospodářské soutěže; dosavadní úkony Úřadu se považují za úkony Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.*

[17] Na základě citovaných ustanovení Nejvyšší správní soud již opakovaně ve své judikatuře uvedl, že Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře zanikl, přičemž na žalovaného přešla působnost tohoto zaniklého úřadu. Uvedená skutečnost ostatně ani není sporná mezi městským a krajským soudem. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se proto důvodně stal účastníkem nynějšího řízení v pozici žalovaného správního orgánu.

[18] Zákon č. 464/2023 Sb. zakotvuje postavení žalovaného jako účastníka správních a dalších řízení, avšak nijak nemění úpravu místní příslušnosti správních soudů.

[19] Problematikou posuzování místní příslušnosti se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. Nejvyšší správní soud konstatoval, že zásada trvání místní příslušnosti soudu (*perpetuatio fori*) se jako obecná právní zásada užije i ve správním soudnictví. Jejím užití nebrání skutečnost, že není výslovně vyjádřena v ustanovení § 7 s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2003, č. j. Nad 41/2003-32 nebo ze dne 12. 6. 2003, č. j. Nad 52/2003-28, č. 27/2003 Sb. NSS). Na uvedené následně Nejvyšší správní soud navázal usnesením svého rozšířeného senátu ze dne 10. 10. 2007, č. j. Nad 13/2007-39, č. 1458/2008 Sb. NSS.

[20] Rozšířený senát se v posledně uvedeném rozhodnutí zabýval situací, kdy došlo k zániku původně příslušného správního orgánu v průběhu soudního řízení. Konstatoval, že zásada trvání místní příslušnosti soudu (*perpetuatio fori*) je plně aplikovatelná i ve správním soudnictví. Zkoumá-li tedy soud místní příslušnost za řízení, musí ji posuzovat zpětně ke dni zahájení řízení, a pro případné rozhodnutí o místní příslušnosti pak platí, že rozhodující je stav v době, kdy bylo řízení zahájeno. Místní příslušnost takto určená trvá až do skončení řízení bez ohledu na pozdější změny okolností (potvrzeno i pozdější judikaturou, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2024, č. j. 6 As 10/2024-26, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018-75, č. 3821/2019 Sb. NSS). Na základě konkrétních skutkových okolností rozšířený senát v dané věci uvedl, že pokud *po zahájení řízení* došlo ke změně na straně žalovaného v tom smyslu, že byl jako orgán *bez náhrady zrušen*, nemá tato skutečnost sama o sobě žádný vliv na místní příslušnost správního soudu povolaného přezkoumat správní akt, jehož byl zrušený orgán původcem.

pokračování

[21] V dalším rozhodnutí (na toto rozhodnutí odkazoval městský soud ve své výše sumarizované argumentaci), konkrétně rozsudku ze dne 23. 4. 2024, č. j. 10 As 59/2024-45, Nejvyšší správní soud řešil situaci, kdy došlo k podání žaloby ve správním soudnictví proti rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře dne 5. 1. 2024. Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře ale byl s účinností k 1. 1. 2024 zrušen a jeho kompetence přešla na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jak je uvedeno výše. Nejvyšší správní soud tak řešil situaci, kdy došlo k podání žaloby (tedy zahájení řízení před soudem) až v době, kdy byl původce napadeného rozhodnutí již zrušen. Nejvyšší správní soud v tomto případě dospěl k závěru, že v Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře v době podání žaloby již neexistoval, proto se od jeho někdejšího sídla v Praze nemohla odvíjet místní příslušnost městského soudu. Žalovaný tedy byl účastníkem řízení již od jeho zahájení. V rozhodném okamžiku se již místní příslušnost odvíjela od sídla nástupce Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, kterým je žalovaný. V této věci tak Nejvyšší správní soud uzavřel, že k jejímu posouzení je místně příslušný krajský soud.

[22] V nyní posuzované věci nastala situace, kdy došlo k podání žaloby ve správním soudnictví po zániku Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, avšak dle názoru Nejvyššího správního soudu má tato skutečnost vliv pouze na určení žalovaného správního orgánu, a nikoli na určení místní příslušnosti soudu rozhodujícího ve správním soudnictví.

[23] Ke dni zahájení nynějšího řízení před správním soudem Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře neexistoval. V souladu s výše citovanou právní úpravou nastoupil do pozice žalovaného správního orgánu Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Nadále však existoval a existuje Drážní úřad, jako organizační složka státu podřízená Ministerstvu dopravy, zřízená zákonem č. 266/1994 Sb., se sídlem v Praze. Drážní úřad je původcem rozhodnutí vydaného v nynější věci v prvním stupni. Drážní úřad by tak ve smyslu výše uvedeného měl být správním orgánem rozhodným pro určení místní příslušnosti soudu rozhodujícího ve správním soudnictví podle § 7 odst. 2 s. ř. s. Tento závěr jednoznačně plyne i z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2012, č. j. Nad 5/2012-34, bodu 7, kde je uvedeno: „Rozhodující pro místní příslušnost soudů je tedy sídlo prvostupňového orgánu, který předmětné rozhodnutí vydal, bez ohledu na to, zda mu pravomoc rozhodovat náleží i v době podání žaloby ve správním soudnictví.“ Zde Nejvyšší správní soud rovněž rozhodoval za situace, kdy původní prvostupňový orgán stále existoval. Výše uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu není v rozporu.

[24] Existence Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře v konečném důsledku neměla a nemá vliv na přezkum rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 8. 1. 2013, č. j. 151/2012-130-SPR/2. V mezidobí, kdy byl v oblasti drážní agendy kompetentní Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře, se problematika řešená v posledně uvedeném rozhodnutí řešila na úrovni civilních soudů.

[25] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že ze zjištěných skutečností nevyplývá důvod pro určení místní příslušnosti krajského soudu. S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nesouhlas krajského soudu s postoupením věci je důvodný a určil, že soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je městský soud. Za daného stavu věci platí, že k postoupení věci jinému soudu neexistují dostatečné důvody. Tímto rozhodnutím jsou soudy vázány.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2025

JUDr. Jakub Camrda  
předseda senátu